

Izhaja trikrat na teden, in sicer v torek, četrtek in soboto ob 4. uri popoldne ter stane po pošti prejemana ali v Gorici na dom pošiljana:

vse leto . . . 15 K
3/4 . . . 10
1/2 . . . 5

Za Nemčijo K 1.60. — Za Ameriko in inozemstvo K 20. — Posamične številke stanejo 10 vin. „SOČA“ ima naslednje izredne priloge: Ob novem letu „Katipot po Goriškem in Gradjskem“ in dvakrat v letu „Vozni red železnic, parnikov in poštinih zvez“. Na naročila brez doposlane naročnine se ne oziramo.

SOČA

Uredništvo
se nahaja v Gosposki ulici št. 7, v Gorici v I. nadst. na desno.

Upravištvo
se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v I. nadst. na levo v tiskarni. Naročnino in oglasi je plačati loco Gorice.

Oglasi in poslanice se računijo po Petit-vrstah, če tiskano 1-krat 16 vin., 2-krat 14 vin., 3-krat 12 vin. vsaka vrsta. Večkrat po dogodbi. Večje črke po prostoru. Reklame in spisi v uredniškem delu 30 vin. vrsta. — Za obliko in vsebino oglasov odklanjamo vsako odgovornost.

Odgovorni urednik in izdajatelj Iv'an Kavčič v Gorici.

— Telefon št. 83. —

»Gor. Tiskarna« A. Gabršček (odgov. J. Fabčič) tiska in zal.

Taki uradniki zaslužijo, da se jih iz službe spodi.

Poslanec Fon je imel na shodu zaupnikov S. L. S. težko nalogo, dopovedati backom, zakaj niso dobili goriški Slovenci nikake državne podpore v lajšanje bede, nastale vsled lanske suše in slabe letine. Furlanija je dobila državne podpore 260.000 K, slovenski del dežele nič. Istra je dobila težke stotisočake v lajšanje bede prebivalstva, ali Goriške dežele slovenski del nič. Kaj reči »zborovalcem« vspricho takih golih dejstev? Ni kazalo brunnemu Fonu nič drugega nego prav grdo nafarbati »zborovalce«. In nafarbal jih je.

On, poslanec Fon, in pa skrbni dr. Gregorčič sta že meseca junija lani vedela, da bo velika suša in slaba letina. Torej takrat, ko kmet še ni vedel, da nastopi vse uničujoča suša in da bo letina slaba. Ker sta vedeževalca vedela že takrat za sušo in slabo letino, sta opozorila — kakor je namreč bas. teval Fon na shodu — že meseca junija vlado na bedo, naj poizveduje o isti in sestavi podatke za podpore.

Skrbna moža! Meseca junija sta že trpela za kmeta in takrat že sta opozorila vlado, naj poizveduje o suši..... katera še ni bilo, in o slabi letini, dasi se ni še vedelo, da bo letina slaba. Ali kot skrbna ljudska očeta sta to storila in potem šla na hlad. Fon se je zabaval kje v bovskih planinah, Gregorčič pa se je najbrže hladil v prijaznem Kamniku..... vlada pa je bila opozorjena, naj tačas išče sušo in slabo letino, da jima prideta prav, ko se oddahneta in ohladita od težavnega dela. —

Vročina pa je pritisnila lani tako, da je kazala na slabo letino, šele meseca avgusta. Takrat je začela delati škodo, takrat smo začeli govoriti o suši in slabi letini, ki je res nastopila, ker se je zavlekla

žgoča vročina še daleč v september. — Ali Fon in Gregorčič sta skrbela že meseca junija za kmeta, nadškof je peljal procesijo na Kostanjevico šele meseca septembra. Ali je bil kateri izmed zborovalcev tako pameten, da je verjel Fonovi farbariji o njega in dr. Gregorčiča skrbi za kmeta radi suše že meseca junija? Če je bil, je pač pomilovanja vreden.....

Ko sta se ohladila brižna moža, je suša že storila svoje delo. Sedaj bi bilo moralo pričeti njuno delo za kmeta. Pa, kakor vidimo, nista storila nič, prav čisto nič. Furlanija je dobila po prizadevanju obeh svojih državnih poslancev 260.000 K, torej mala Furlanija toliko, velik slovenski del pa — nič! V Istro so šli v prid kmetu mnogi stotisočaki. Kjer so se brigali, tam so dobili. Poslanci, ki so trkali v ministerstvih na vrata, so dobili za svoje trpeče volilce velike podpore — poslanci, ki so spali doma, niso dobili nič. Fon in Gregorčič sta lenarila po Gorici, zato pa niso dobili goriški Slovenci nobene podpore. Tako je, ali kaj takega Fon ne sme povedati vrlim pristašem S. L. S. Poiskal je krivce in grdo potegn zborovalce; te zborovalce je imel za prave eseles. —

Fon je rekel: da poizvedbe o suši in slabi letini so še danes na c. kr. glavarstvu v Gorici. Nato je udaril po uradnih glavarstva, rekoč, da take uradnike bi se moralo spoditi iz službe..... Torej uradniki na glavarstvu so krivi, da Fon in Gregorčič nista mogla stopiti pred ljudstvo s stotisočaki v lajšanje bede. Uradniki so krivi, ona dva sta neupolna in prižna. Zato treba: te uradnike spoditi!

Tu pa moramo prijeti gospoda Fona za jezik in mu ga obrniti. Sramota za Vas, gospod poslanec Fon, da se drznete krivdo za svojo nemarnost in za nemarnost dr. Gregorčiča zvrčati na sedanje uradnike goriškega okrajnega glavarstva. Ne najdemo še primerne besede, da bi prav označili in prav očiglasili Vaše blebetanje in neumno opravičevanje pred backi ter ne-kvalificirano zalčevanje v uradnike tukajšnjega okrajnega glavarstva.

Končno vendar so bili začeli vsopati v politične službe Slovenci, ki so ostali na svojih mestih Slovenci; končno vendar so izginili s tukajšnjega glavarstva tuji birokrati, ki so bili strah in groza za naše ljudstvo, končno vendar je nastopilo v teh uradih uradovanje, s kakoršnim moramo biti zadovoljni. Tako bi moralo biti že zdavnaj, toda ni bilo. Do zadnjih časov je trajala doba krutega birokratizma, ki je bil trd kot stena, želje našega ljudstva so se odbijale ob zid sovražnih nam birokratov. — Dobrohotnost in ljubeznivost do vsakega vlada v političnih uradih sedaj, spreobrnilo se je korenito na dobro — ali tu pa pride Fon, ki je sam uradnik, pa zagrmí kot poslanec, da: take uradnike treba spoditi. Ali si želi nazaj kakega Bosizija ali Prinziiga?

V vseh uradniških krogih je vzbudilo ogorčenje to, kar je storil Fon. Nesramno se zaleti v prve slov. politične uradnike v Gorici, in to, ko nima za svoj izult nobene le količkaj opravičljive podlage — to je nekaj takega, kar more storiti le klerikalec! Laški liberalci pojejo hvalo poslancu Fonu, ker tako izbornu služji njihovem namenom: očrnuti in pregnati iz Gorice slovenske politične uradnike!

Pa ravno te v Gorici treba spoditi? Kaj pa na glavarstvu v Tolminu in v Sežani. Saj je bila na Krasu tudi suša in Gore so tudi precej trpele. Oba poslancu pravita vedno, da skrbita za vse goriške Slovence. Zakaj se ni razsrdil Fon tudi na glavarstvi v Tolminu in Sežani. Ali nista nič naročila za Tolminsko in Sežansko? — Nič, prav nič, kakor tudi za Goriško okolič. Sploh nimata nič naročevati — ali ko so se pokazale posledice suše, sta imela on, gospod Fon, in »ljubljenec naroda« storiti svojo dolžnost, kakor sta jo storila Furlanska državna poslancu in kakor so jo storili slovanski poslanci iz Istre. Svoje dolžnosti pa nista storila, zato niso dobili goriški Slovenci nikake državne podpore. To je resnica, vse drugo farbanje in neumno zvižanje krivega človeka, ki dela le škodo goriškim Slovincem.

DOPISI.

Iz goriške okolice.

Iz Solkana. — Velik greh, zločin se je zgodil v Solkanu, greh je bil in »Novi Čas«, kateri pazi na vsak greh, je ta greh hitro objavil. Namreč, da so solkanski fantje napravili veselico na pustni torek po starih običajih in ti stari običaji, v katerih je toliko pregrehe in toliko zabavljanja proti njim. A vendar ne opuste starih navad, ne opuste jih tudi pristaši »Novega Časa«. Na primer star običaj je, da gre župnik spovedne velikonočne listke pobirat od hiše do hiše, a med tem berači, in njegov spremljevalec nosi tak veliki koš, v kateri pobira take stvari, kakor fantje na pustni torek; a »Novi Čas« o tem molči. Očita se fantom tudi »škokonstvo«, ali ve »Novi Čas«, da so njegovi pristaši grešili v grehu »škokonstva«; o teh pobožnjakih se veliko govori v Solkanu, da imajo na vesti škrokonstvo — — — Od županstva zahteva »Novi Čas«, da ne da dovoljenja izvrševati stare običaje; a v tem misli samo fante, a o župniku in cerkveni molči. — — — O tem še pripomnimo, da ponosa fantje niso potlačili v blato, kakor nekateri glavni stebri »Katoliškega izobražev. društva« v Solkanu, kateri so imeli opraviti s snegom in šalamami.

Družba sv. Cirila in Metoda.

Iz Gorice. — Ko sem čitala sobotno »Sočo«, sem si mislila: Res, lepo nalogo si je nadel »Goriška ženska podružnica družbe sv. Cirila in Metoda«, ker hoče na tako lep način proslaviti spomin pokojne dobrotnice. Drage Slovenke! Blaga gospa Reinöhl nam bodi za vzgled! Ona je bila poročena s trdim Nemcem, ki je sovražil slovenski narod in slovenski jezik. Toda ona četudi nesrečna in zapuščena, se ni izneverila svojemu narodu. In njena oporoka je pokazala, kako zlato srce je imela ta, nepoznana, zapuščena, žena. Me pa najbolj počastimo njen spomin, če pod-

Maksim Gorki.

FOMA GORDJEJEV.

Roman.
(Dalje.)

Družba se je razporežila prav na robu splava, ki je molel daleč v tiho gladino reke. Na splav so bile naložene deske; na sreči je stala rogovozbita miza in vsepovsodi so bile raztresene prazne steklenice, košare z jedili, papir od bombonov in pomarančne lupine. V kotu na splavu je bil nasut kup zemlje, na kateri je gorel ogenj in kmet v kratki suknji je čepel ob njem, grel si roki in škilil po gospodi, ki je sedela za mizo. Pravkar so bili gospoda pojedli strližvevo juho, a zdaj je stalo pred njimi na mizi vino in sadje.

Družba, utrujena od dvadnevnega pijančevanja in ravnokar končanega obeda, je bila slabe volje. Vsi so zrla na reko ter se pogovarjali; a neprenehoma so trgali razgovor dolgi presledki. Dan je bil jasen in svčž, kakor v spomladi. Hladnojasno nebo se je jasno obočilo nad kalno vodo korenjaško-široke reke, ki je bila murna, kot nebo in brezkončna, kakor morje. Daljna, gorata obala se je prijazno zastirala v modrikasto kopreno mežlo in v nji so se svetili vrh gričev križi na zvonihih, kakor velike zvezde. Ob hišah, ki obali je bilo na reki življenje. Par... so hiteli semtertje in njihovo puhanje se je nosilo, kakor težak vzdih, do splavov, na travnike, kjer je polnilo lahno pljuskanje valov zrak s plahimi, mehкими glasovi. Ogromne barke so se vlekle tam ena z drugo proti toku, kakor veličanske svinje, ki vztrivajo gladino reke.

Črn dim je vrel s težkim pahom iz dimnikov na pa-

robodolj ter se počasi izgubljal v svežem zraku, polnem jasnega solnčnega sveta. Včasih je zadonel žvižg, kakor da je vzdijala in zarjula velika zver, srđita od dela. Na travnikih pri splavih je bilo tiho in mirno. Samotna drevesa, poplavljená od povodnji, so se že pokrivala z listjem, kakor s kričočim zelenim nakitom. Voda je zakrivala njihove korenine in zrcalila njihove vrhove, tako da so bila podobna oblani in videlo se je, kakor bi hotela v svoji čudoviti krasoti odplavati ob najmanjšem dihu vetra in zdrčati po prozorni površini reke.

Rudečelaska, ki je zamišljeno zrla v daljo, je začela tiho in otožno peti:

„Doli po reki Volgi
plava mi lahek čoln...“

Brinetka je prezirljivo zamižala s svojimi velikimi, strogimi očmi in rekla, ne da bi jo pogledale:

»Tudi brez tega smo slabe volje...«

»Ne moti je... naj poje!« je dobrodušno poprosil Foma, zagledavši se v obraz svoje dame. Bil je bled, v njegovih očeh so se vžigale nekake iskrice in po njegovih ustnicah je bledil nejasen in len smehljaj.

»Zapojmo v zboru!« je predlagal gospod z zalisci.

»Ne, ti dve naj zapoje!« je živahno vzkliknil Uhtiščev. »Vjera, zapoj tisto... veš?« »Ob zori grem...« kako je že? Zapojte, Pavlinjka.

Smejavka je pogledala brinetko ter jo vprašala spoštljivo:

»Ali lahko zapojem, Saša?«

»Sama bom pela...« je izjavila Fomina prijateljica in, obrnivša se k dami s ptičjim licem, ji je ukazala:

»Vana, poj z menoj!«

Ta je takoj pretrgala svoj razgovor z Zvancevim, pogladila si grlo z roko ter zagledala s svojimi okrog-

limi očmi v sestrin obraz. Saša je vstala, oprla se z roko ob mizo in ponosno dvignivša glavo, je pevaje zagovorila s krepkim, skoro moškim glasom:

„Ah, tistomu je svet krasan,
ki bridka skrb ga ne mori
in v srečo mu ljubezni žar
s plamenom divjim ne gori!“

Njena sestra je zazubala glavo ter zajejala zategnjeno, žalobno, z visokim altom:

„Oj, me-eni, kraso-oti-ici je...“

Oziraje se v sestro z izkrečim pogledom, je Saša nizko zaklicala:

„Sree kot bi-ilka ovne-elo!“

Oba glasa sta se objela in poplavala nad vodo s krasnim, polnim zvokom, tresočim se od preobilja moči. Eden je žaloval o nestrpljivi srčni boli, opajal se s strupom svoje žalobe, ihtel v zamolčki, onemogli bolesti, — ihtel, zalivaše s solzami ogenj svojih muk. Drugi, bolj nizki in moški, je mogočno tekel po zraku, poln čustva krvave žalitve in volje, maščevati se. Jasno izgovarjaje besede, se je izvijal iz grudi v gostem toku in vsaka beseda je dišala po kipeči krvi, razburjeni od krivice, otrovani od razžaljenja in silno zahtevajoči osvete.

„A povrnila mu bom to...“

Je žalobno pela Vana, zaprivši oči:

„Sreča mu razpalila bom,
izpila mu-a bom kri...“

Je obetala Saša z grozečo gotovostjo, metaje v zrak krepke, silne zvake, podobne udarcem... In naenkrat je izpremenila tempo pesmi, zvišala in zapela ravnotakno zateglo, kakor sestra, sladostno in radostno grožnjo:

„Kot veter zro brez bujno plan
in travo košono suši...“

primo, našo družbo sv. Cirila in Metoda
in delamo na to, da bode uspeh vesolen
dne 18. t. m. nad vse slavnost — Goriska
Slovenka.

**Zabaven večer ženske podružnice v
Gorici 56 V SOBOTO DNE 23. T. M.**

Za narodno solo na Blanci so vposlali
potom čaka sledeči gg. Pirjevec, c. kr.
raz. ravni, elj v p. K 5, nabralo v vesel
družbi pri »Univerzita« K 175, Andrej
Jamšek iz Aidovčine K 5, nabiralnik v
gostini Jeras K 7, Jos. Goljevšek, trg. z
lesom K 10, nabiralnik pri »zlatem jelenu«
K 210, nabiralnik pri Molariju K 7, učenci
narodne šole na Blanci so darovali K 6 in
sicer I. Simčič 50 vin., S. B. Brajnik K
3, M. Simčič 50 vin., S. Pišljak K 1, Z. M.
Simčič K 1, dr. Karol Podgoršek, odvetnik
K 10, v Malom Lošnju so nabrali naši za-
vedni delavci in zidarji K 1634. Darovali
so: Anton Fornazarič, stav. polir K 4, Ant.
Babič K 1, Anton Pregel K 1, Anton Ličen
K 1, Anton Konič K 1, Janez Pregl K 1 in
g. Josip Zimic, brzojavni mojster K 1,
ostalo so darovali drugi v manjših zneskih.

Domače vesti.

Z Dunaja. — Tenorist Josip Rijavec,
ki je nastopil že parkrat na tujakšnih
koncertih z velikim uspehom, namerava
prirediti na prošnjo gorških akademikov
na Dunaju svoj večer v Gorici v soboto
pred belo nedeljo, pel bo najlepše pesmi
moderne slov. glasbe. Natančneje poročilo
sledi.

**Interpelacija radi ranjenega laškega
visokošolca v gorškem mestnem svetu.**
— V sinočni seji je interpeliral dr. Pinav-
čig radi znanega dogodka na Kursu med
nadporočnikom Stohanskom in laškimi vi-
sokošolci. Pinavčigeva interpelacija obse-
ga protest proti zlorabi prozja ter poziva
drž. poslanca Ušaja, da naj obvesti o tem
kompetenine oblasti. Oglasil se je k besedi
glavar Rebek, rekoč, da se dr. P. ozira le
na eno poročilo lista, ki je isto prikrojil
po svoji volji, da pa soditi vso reč s hlad-
nim razumom (Thedrez odide!), pravi, da
pozna dobro Stohansla, kateri bi ne rabil
orožja, če bi ne bil izzvan. Pozna pa tudi
druga osebe in ve, kaj so dijaki pri 20 le-
tih. Oficir mora reagirati, drugače je ob-
šaržo; take postave niso le v Avstriji, am-
pak tudi v drugih državah. — Govoril je
še Pinavčig in še Rebek kratko, na kar je
bila resolucija sprejeta.

**O dogodku med nadporočnikom Sto-
hanskom in laškimi visokošolci na Kursu**
v Gorici so poročali vsi listi po večini ne-
resnično. Gre pač le za nagajivost od stra-
ni laških madičev. Saj jih vendar pozna-
mo! — Študent Convatto ni bil nič nevar-
no ranjen; »rano« mu je zdravnik pri usmi-
ljenih bratih zašil z jedrnim šivom; le re-
kaj poredne krvi mu je oteklo. — Italijani
hočejo napraviti iz tega dogodka celo afe-
ro pa se bodo blamirali.

**»Novi Čas« proti politiki dr. Antona
Gregorčiča, ki je kuga za ljudstvo.** — Kot

norec, če dobi orožje v roke, maha okoli
sebe »Novi Čas«, glasilo našega nadškofa
in kneza, v članku »Naša odločna pota«.
Pravi, da se bo boril po besedah dr. Kre-
ka pred vsem, proti liberalcem, potem pro-
ti liberalnim učiteljem in liberalnim vzgo-
jiteljem, proti socialistom, potem pa tudi
proti breznačelni politiki dr. Gregorčiča.

»Novi čas« piše: »Boj brez parda-
na hočemo dalje tudi voditi na politič. polju
proti vsem, ki pri političnem delu nočejo
izpovedati jasnih določil katoliških na-
čel, ter edino njim vse svoje javno delo
podrežati. Mi moramo, bodisi umestno ali
neumestno, vseh ali nevsch, predvsem iz-
povedati krščansko načelo, z njim mor-
amo zvesto vstrajati, tudi ko bi trenutno
ne imeli najmanjšega vspeha. Politika, ki
katoliško načelo sedaj povdarja, sedaj pa
pozablja, vodi ljudstvo v dušno slepoto,
mu jemlje vso moč, je vodi v versko in
gospodarsko propast, je z eno besedo
kuga za ljudstvo. Nikdar ne bomo take
politike odobraval, vsekakor pa jo bomo
pobijali!«

Po izjavi nadškofovega glasila je to-
rej Gregorčičeva politika — kuga za
ljudstvo. — Gregorčičeva politika, sedaj
povdarja katoliško načelo, sedaj pa po-
zablja; ta politika vodi ljudstvo v versko
in gospodarsko propast; kuga za ljudstvo
je taka politika.

Ali je mogoče obsoditi Gregorčičevo
politiko še huške kot jo je obsodilo nad-
škofovo glasilo?!

Goriški Köpenik. — Pod naslovom
»Goriški Köpenik« objavljeni novici dne 5.
t. m. dodajemo to-le: Dotičnik se ne im-
nuje Rejc, ampak Brejc. Izdajal se je za
železnškega uradnika (asistenta) pod
imenom Gilha v svrhu goljufije. Vsak dan
se zglašajo pri preiskovalnem sodniku
osebe, ki so bile ogoljufane od Brejca.
Ker je na sumu, da je še mnogo drugih
opeharil, se dotičnike pozivlja, naj se ne-
mudoma zglasijo pri preiskovalnem sod-
niku v svrhu preiskave.

Zimska tura na Vršič, 1621 m. — V
nedeljo ob 6. zjutraj se nas je odpeljalo
nekaj planincev z vlakom proti naši krasni
Gorenjski. V Jesenicah so se nam pridru-
žili še nekateri Radovljčani do Kranjske
Sibirije. Od tam nas je šla petorica nev-
strašenih planincev oziroma planink, obe-
roženi vsi z malimi sankami, ktere so nam
rade volje posodili v Kranjski Gori, skozi
krasno Pišnico med stenami raznih gor-
skih velikanov proti Vršiču. Pot do Vos-
sove kočje je bila še zadosti shojena ozi-
roma uglajena, ker vlačijo sedaj po njej
hlode iz go. dov. Dospevši tja, smo pustili
sanke v snegu. Od tam dalje pa je bilo tre-
ba prav pošteno gaziti sneg do pasu do
Vršiča, kjer se nahaja novozgrajena pla-
ninska kočja, ali bolje rečeno Plan. Dom
S. P. D.

Nahaja se na krasni poziciji na pre-
hodu v Trento.

Po majhnem okrepčilu smo zopet pre-
gazili pot od Vršiča do kraja, kjer smo pu-

stili sanke. Trud, katerega smo imeli prej,
je bil kmalu stotero poplačan, ko smo se
vsedli na sanke in zdirjali z bliskovo na-
glico navzdol v dolino. Vsem udeležnikom
ostane ta izlet v lepem spominu, ker raz-
meroma z malimi stroški smo užili mnogo
zabave.

Priporočati je, da bi naši planinci po-
svečali nekoliko več pozornosti zimski tu-
ristiki, ne bo nikomur žal. Sedaj do konca
aprila imajo člani S. P. D. precej znižano
vožnjo na železnici.

Torej le na gore!

Planinec.

**Načrt o spremembah v šolskem nad-
zorstvu** je bil predložen deželnemu zboru.
Načrt je vrnjen deželnemu odboru po
sklepu zadnje seje. Načrt določa: 1. V
krajnih šolskih svetih naj ima zdravnik
posvetovalno pravico; kjer so več kot 4
učitelji, naj imajo ti še enega zastopnika,
ki si si ga sami izvolijo. 2. V okrajnih
šolskih svetih se zviša število zastopni-
kov deželnega odbora. Pravi član sveta
postane okrajni zdravnik. Učitelji dobijo
tri zastopnike, od katerih naj najmanj
dva izvolijo sami. 3. V šolski svet mesta
Gorice naj bi prišlo več zastopnikov sta-
rešinstva, dalje zastopnik deželnega odb-
ra in mestni zdravnik. Izvolijo se zastop-
niki učiteljstva. 4. V deželnem šolskem
svetu se zviša število zastopnikov dežel-
nega odbora. Pravi člani so dalje: c. kt.
zdravstveni poročevalec in c. kr. šolski
nadzorniki. V deželni šolski svet naj pride
več zastopnikov učiteljstva (polovica
ljudskošolskih, polovica srednješolskih).
Polovica zastopnikov dežele, cerkve in
šče naj bo slovenske, polovica pa laške
narodnosti.

Klerikalci pravijo k temu načrtu, da
morata v šolskih svetih gospodovati ljud-
stvo in pa cerkev; to se pravi: politiku-
joči duhovniki in par njih ubogljivih pri-
vržencev morajo imeti besedo v vseh šol-
skih svetih, vsi drugi naj molčijo, poseb-
no učitelji. — Sprememba v šolskem nad-
zorstvu pride znova v razpravo v dežel-
ni zbor.

**Podružnica mornaričnega društva v
Gorici** naznanja vsem svojim članom, da
se naj vsi tisti, kateri želé imeti vstopnico
za splav drugega dridnavta »Tegethoff«,
blagovolijo takoj z dopisnico obrniti na
Vodstvo centrale avstrijskega morna-
ričnega društva na Dunaju IX. Schwarz-
spannier Gasse št. 15, kjer dobe drage
volje tudi vse potrebne informacije (Zen-
tralleitung des oesterr. Flottenvereines).

Kakor znano, vrši se splav dne 21.
t. m.

**Narodni sklad za — klerikalno stran-
ko.** — S. L. S. je imela pred kratkim svojo
prvo sejo (dosti seji ne bo, ker S. L. S. je
Gregorčič!), v kateri so povdarjali zbrani
možje, da je potreba ustanoviti »Narodni
sklad«, iz katerega bi se pokrivali troški
za strankino delo. — A tako! Ko je lani
povedala »Soča, kako potreben je narodni
sklad za napredno stranko, se je Gregor-

čičeva »Gorica« surovo zagnala v naprej,
njake, zmerjala jih je s tiči okoli »Soče«,
ki se hočejo okoniščati z ljudskim denar-
jem. Mogoče je bil namen klerikalnih ti-
čev tak pa so rekli, da bi se jim ne rekli,
— Narodni sklad hočejo torej imeti, nabi-
rali bodo denar, iz katerega bi pokrivali
troške za »strankino delo«. — To naj bo
novo vzpodbudilo za naprednjake, da si
ustanovijo svoj narodni sklad, ki bo ljud-
stvu v vsestransko korist, dočim bodo
klerikalci z ljudskim denarijem le pone-
umnjevali ljudstvo.

Glavna skupščina »Mat. Slovenske«
bo v nedeljo, dne 17. marca 1912. ob 10.
uri dopoldne v magistratni dvorani v Lju-
bljani. Dnevni red: 1. Ogovor predsedni-
kov; 2. Poročilo tajnikovo. 3. Poročilo
blagajnikovo o l. 1911. in o proračunu za
l. 1912. 4. Poročilo preglednikov računov.
5. Dopolnilne volitve. Po § 10, al. b. dru-
štvenih pravil se »pri belih volitvah« vsteva-
jo tudi lastnoročno podpisani volilni listi
nenavzočih družstvenikov. — Za društve-
nike se smatrajo oziroma volilno pravico
imajo le tisti, ki so do 8. marca 1912 po-
ravnali članarino za l. 1911. ali za l. 1912.

Po § 12, al. d. društvenih pravil iz-
stopijo letos iz odbora gg.: Dimnik Jakob,
Koblar Anton (Kranj), Maselj Fran, dr.
Mohorič, dr. Opeka Mihael, dr. Poljanec
Leopold (Maribor), Pletersnik Makso, dr.
Sket Jakob (Celovec), Škerbinc Silvester,
Župančič Vilibald. Ostanje pa še v od-
boru: dr. Bezjak Janko, dr. Demeter Blei-
weis vitez Trsteniški, dr. Detela Fr., Go-
vekar Fr., vitez Graselli Peter, dr. Gru-
den Josip, dr. Hešič Fr., Koder A., Milčič-
ski Fran, Orožen Fr., Perušek R., dr. Po-
žar Lovro, Senekovič A., Sušnik Iv., dr.
Šleibinger Janko, Šubič Ivan, dr. Tavčar
Iv., Trstenjak A., Turk Jak., dr. Ušeničnik
Aleš, dr. Zbašnjak Fr., Župančič Oton. —
Izven Ljubljane: Finžgar Fr., Gangl En-
gelbert, dr. Kos Fr., dr. Lončar Drag., dr.
Murko M., Seidl Ferd., Svetec Luka, dr.
Tomineš Josip.

6. Volitev računskih preglednikov. 7.
Slučajnosti.

Boj za slovensko poroto v Trstu. —
V nedeljo se je vršil v Trstu v Narodnem
domu shod, na katerem so zavzeli tržaški
Slovenci svoje stališče nasproti dogo-
dom gledé porote v Trstu. Shod je otvoril
dr. Wilfan; govoril je dr. Slavik in drugi.
Sprejeta je bila taka-le resolucija: »Tr-
žaški Slovenci, zbrani na javnem shodu
v »Narodnem domu« v Trstu dne 10. mar-
ca 1912.

z največjim ogorčenjem obsojajo po-
litično gonjo, ki jo je priredilo italijansko
politično vodstvo potom državnega po-
slanca dr. Pittacca in odvetniške zbornice
tržaške proti temu, da bi na tržaški po-
rotni klopi sedeli možje, ki poleg italijan-
skega znajo tudi slovenski, oziroma hr-
vatski jezik, torej jezik pretežne večine
prebivalstva, sedmih sodnih okrajev (Trst,
Komen, Sežana, Podgrad, Volosko-Opa-

Foma se je oprl z laktom ob mizo, sklonil glavo, na-
čemeril obrvi ter se zazrl v obraz ženske in v njene
črne, polzaprte oči. Vprte kdovekam v daljavo, so se
iskrile tako škodoželjno in svetlo, da se mu je dozdeval
od njihovega bleska tudi zametni glas, ki je kipel iz prs,
črn in svetel, kakor njene oči. Spomnil se je njene ljubezni
in pomislil:

»Odkod je le takna? Človek bi se kar bal, biti ž njo.«

Uhtiščev se je stiskal k svoji dami in z blaženim licem
poslušal pesem, ves sroč od zadovoljnosti. Gospod z zalisci
in Zvancev sta bila vno in se sklanjala drug k drugemu,
tiho šepetaje o nečem. Rudečelaska je zanišljeno ogle-
dovala dlan Uhtiščeve roke, držeča jo v svojih rokah, a
vselej deklica je postala otožna; nizko je sklonila glavo in
poslušala pesem, ne da bi se ganila, kakor da je ocarana
od nje. Od ognja se je približal kmet. Oprezno je stopal po
deskah, dvigaje se na prste, njegovi roki ste se križali na
hrbnu, a široki, bradati obraz se je ves preobrazil v na-
smeh začudenja in nekakega naivnega veselja.

»Tako... boš čutil, fantič moj...«

je žalobno pela Vana in zibala glavo. A njena sestra je
zaključila pesem z mogočnimi, zmagovitimi glasi, izpe-
njaje prsi naprej in dvigaje glavo še više:

»Kako-o ljubezen boli!«

Ko je njejala peti, se je ponosno ozrla naokrog, vsedla
se tik Foma in ga objela okrog vrata z močno in
krepko roko.

»No, ali je bila pesem lepa?«

»Krasna!« je vzdihnil Foma in se ji nasmehnil.

Pesem mu je bila v ilja v srce čezjo ljubezni in njegovo
srce je vzdihovalo, polno še krasnih zvokov, a od dotike
njene roke mu je postalo neprijetno in sramoval se je pred
ljudmi.

»Bravo! Bravo, Aleksandra Savejeva, ti!« je kričal
Uhtiščev, a vsi ostali so ploskali z rokami. A ona se ni

zmenila zanje in, oblastno objemaje Foma, mu je go-
vorila:

»Podari mi torej nekaj za pesem!«

»Dobro, podarim ti ...« je privolil Foma.

»Kaj?«

»Ti sama povej ...«

»Ti bom že v mestu povedala ... In če mi podariš, če-
sar želim, a, kako, te bom potem ljubila!«

»Za dar?« je vprašal Foma, neverno se smehljaje.

Morala bi me tudi tako ...

»Tudi tako? To bi bilo prezgodaj ... Lagala ne bom.
Čemu bi ti lagala! ... Jaž govorim naravnost: ljubim za
denar, za darila ... zato, ker moški nimajo ničesar, raz-
ven denarjev ... Ničesar ne morejo dati boljšega, nego
denar ... ničesar stalnega ... Jaz že vem ... Tudi tako
se da ljubiti ... a ti počakaj, da te spoznam in morebiti te
bom kedaj še ljubila brezplačno ... A do tedaj brez za-
mere ... Jaz, pri svojem življenju, potrebujem mnogo
denarja.

Foma jo je poslušal, smehljaj se in vzdihoval od bli-
žine njenega krepkega, vitkega telesa. V ušesa mu je
šilil kisli, brezzvočni in dolgočasni glas Zvanceva:

»Jaz re ljubim ... ne morem umevati krasote te slo-
veče ruske pesmi ... Kaj žyeni v nji? a? Volčje tuljenje,
nekaj gladnega, divjega ... Ej, to je pasja bolešt, ... sploh
nekaj živinskega ... Ni veselja v nji ... ni šika ... ni živih
in oživljajočih glasov ... L. poslušajte, kako poje fran-
coski kmet ... ah! Ali Italijan ...«

»Dovolite, Ivan Nikolačevič ...« je ogorčen vzkliknil
Uhtiščev.

»Pritrditi moram ... ruska pesem je enolična in mot-
na ... v nji ni, veste, tistega bleska kulture ... je nevoljno
govoril mož z zalisci, srebalje vino iz kozarca.

»A zato je v nji večno živo srce ...« je pripomnila
rudečelaska dama, ki je lupila pomarančo.

Solnce je zahajalo. Spuščaje se daleč tam nekje za
lesom nizdoli, je zavijalo ves gozd v škrlatno barvo in me-
talo na temno, hladno vodo rožaste in zlate pege. Foma je
gledal tja, na to igro solnčnih žarkov, zasledoval, kako
so se s trepetom prelivali po tih in puščobni ravnini vod
in, loveč na utio odlomke razgovora, si je predstavljaj
besede, kot roj temnih metuljev, ki se brzo nosijo po zra-
ku ... Saša mu je položila glavo na ramo ter mu tiho šepet-
tala v uho nekaj, od česar je rdel in prihajal v zadrego,
ker je čutil, da vzbuja v njem željo, da bi krepko objel to
žensko in jo poljubljaj brez konca in kraja. Razven nje ga
ni nikdo zanimal izmed ljudi, ki so se bili tukaj zbrali.
Zvancev in gospod z zalisci sta mu bila naravnost zo-
prna.

»Čemu tako zijaš, ti ha?« je slišal vzklikniti Uhtišče-
va s šaljivo-strogim glasom.

Uhtiščev je zakričal nad kmetom. Ta je potegnil
čepico z glave, udaril se ž njo po kolenu in odgovoril z
nasmehom:

»Prišel sem gospodično poslušat ...«

»No, ali poje lepo?«

»Pa še kako!« je dejal kmet, ogleduje Sašo z zadi-
ljenimi očmi.

»Mislim, da!« je vzkliknil Uhtiščev.

»Gospodična ima jako močén glas v prsih ...« je re-
kel kmet, zibaje z glavo ...

Njegove besede so vzbudile med damami smeh, a
med gospodi dvoimne besede na Sašin račun.

Mirno jih poslušaje in ne da bi jim odgovorila besedi-
co, je ona vprašala kmeta:

»Ali ti poleš?«

»Kakor pač mi pojemol« je zamahnil ta z roko.

»Kakšne pesmi pa znaš? ...«

»I, vsake vrste ... rad prepevam ...«

(Dalje prihi.)

Platin in Koper), za katere posluje tržaška porota;

zato s tem večjim ogorčenjem obžaluje, da se je iz zelo čudnih razlogov razveljavila porotniška lista, ki je prvičkrat upoštevala v praktični potrebi in v zakonu utemeljene jezikovne razmere, in pozivljajo vse poškodovane faktorje, da si prizadevajo nezakonitosti in krivico takoj odpravijo v interesu pravičnega sodstva ter v varstvo zakona in ugleda justične uprave v zmislu temeljnih načel sodnega postopanja, ki bodi neposredno in ustmeno, v smislu izrecnih predpisov o sestavi porotniških list.

Samomor bivšega trgovca v Gorici. — V Sameniški ulici je imel trgovino jestvin dolgo vrsto let Adolf Gutman, doma iz Grobnika na Hrvaškem. Mož je prišel v leta in pred par leti je opustil trgovino. Rojen je bil leta 1837. — Gutman je bil revež, brez premoženja je ostal kljub dolgoletni kupčiji. Boda je prisilila starega moža, da si je vzel življenje. Ustrelil se je z revolverjem v senca na pokopališču za mrtvašnico. Tam so našli v nedeljo njegovo truplo. Zapišča ženo in 1 sina, ki je dijak na tukajšnji realki.

Konkurzi v Gorici. — V trgovini v Gorici je velika kriza. V Raštelu, kjer je nekdanji cvetela mala trgovina, zapirajo trgovine. V konkurz je šel Schober, Krainer, sedaj je napovedal konkurz Marcuzzi. Nove železniške zveze so vzele Gorici nekdanji promet. — Konkursi, samomor, žalosten je pogled na trgovsko polje v Gorici.

Pozvali smo goriškega dopisnika tržaške »Edinosti«, naj naznani tisto družino, ki je bila pred letom dni v »Soči« napadena na nekavalirski način, kakor je trdil dopisnik v »Ed.« št. 63. dne 3. t. m. Čakali smo 8 dni, da se odzove. Ali ni se odzval in tudi uredništvo »Edinosti« ni storilo nobenega koraka, da ali naj navede njen dopisnik v Gorici ono nekavalirsko napadeno družino v »Soči« ali naj prekliče svojo vest. — Dopisnik molči in molče potrjuje, da se je zlagal. Nismo pri volji, trpeti več tiste neslane primese na naslov »Soče« ali napredne stranke podane v raznih dopisih iz Gorice v »Ed.« Zato povemo gledé na navedeni slučaj, da se je dopisnik zlagal, zato molči. »Edinost« pa naj vizame na znanje, da honetni listi, če komu krivico stori, jo popravijo; če je pozvan dopisnik, se uredništvo pobriga, da ali dokaže trditev in jo vzdrži ali pa prekliče. Toda »Ed.« in njen goriški dopisnik lepo molčita... Naši somišljeniki v Gorici, ki so ugibali, katera bi bila tista družina in nam svetovali, naj poprašamo, vedo sedaj, koliko je vredna tista »novica« v »Edinosti«.

Aretirali so pred kratkim trgovca Krainerja v Gorici, ki je napovedal konkurz; vodi se proti njemu preiskava radi goljufije. Sedaj so aretirali še trgovca z biciklji Tabaja, ki je baje zapleten v Krainerjeve manipulacije.

O nerednem dostavljanju pisem smo dobili pritožbo iz Lokovca. Dopisnik pravi, da dokler je imel pismonoša od pisma 8 v, je dostavljal pisma točno, sedaj odkar se mora za daljavo 1 km dostavljati brezplačno, se pritožujejo ljudje, da ne dobivajo pisem o pravem času. Naj se napravi red, da utihnejo pritožbe!

Rdečo brošuro ljubljanskega škofo »Ženinom in nevestam« prodajajo zopet. Pred časom so bili vstavljeni prodajo slovite te brošure, sedaj pa jo zopet razpečava »Katoliška tiskarna« v Ljubljani. Po geslu: **Pohiujšanje med ljudstvo!** — potem bo tridno klerikalno.

Dva prijatelja kokoši. — V soboto zvečer sta pobrala nekemu Tomšiču na Solkanski cesti 6 kokoši 23. J. P. in 28 letni R. M. Policija ju je prišla, zapisala in izpustila. Radi prijateljstva do kokoši se pomeni še z njimi sodnija.

Po stopnicah je padel 45 letni Franc Toplikar z Vipavskega ter se precej poškodoval, da so ga morali prenesti v goriško bolnišnico.

Izseljevanje iz Furlanije. — S parnikom »Martha Washington« je odšlo v Ameriko v č. tek zopet več furlanskih družin. V zadnjih letih se je izselilo okoli 2000 ljudi iz Furlanije.

Zatekla se je psica. — Kdor pogreša lovsko psico pasme Gordon-Setter črne dolge dlake rjavih nog, naj se zgasi v hotelu »pri Jelenu«.

Dežnik je nekdo zamenjal včeraj popoldne v hotelu »pri Jelenu«. Kdor ga je zamenjal, naj ga prinese nazaj »k Jelenu«!

Sokolski vestnik.

Telovadno društvo »Sokol« v Kobariidu. — Odkar je brat Miklavc, kateremu je naše društvo iz dna duše hvaležno, pripravljal to mlado društvo v pravi tir, se pozna dan na dan njegovo delovanje in uspeh; tako n. pr. lahko s ponosom rečemo; danes imamo prostor za Sokolski dom, za katerega smo se te dni pogodili, in ako društvo tako napreduje, (sploh mora napredovati!) bode stal že drugo leto »Sokolski dom«, ki ne bo le ponos društva ampak cele občine.

Zatorej je na delo, naše društvo ne sme biti več vpisano med speče.

G.čna Karolina Manfreda je že zopet zbrala za Sokolski dom 11 kron. Da bi dobila le kaj dosti posnemovalk. Andrej Gorenšek iz Ravni in Ivan Bezjak iz Jezerc sta darovala vsak po 50 v, zraven sta pristopila kot podporna člana k društvu ter plačala vsak po dve kroni udnine, toraj tudi že v hribih dobiva odmev naš sokolski na zdar! — Sokol.

Zveza narodnih društev.

Bralno in kmetско društvo Lijak na Vogrskem bo imelo svoj redni občni zbor v nedeljo 17. marca t. l. ob 3 in pol uri popoldne. Ako bi ne bilo navzočih zadostno število udov, se bo vršil eno uro pozneje drugi občni zbor z enakim vsporedom ne glede na število navzočih. Dnevni red po pravilih. K polni udeležbi vabi odbor.

Iz Bukovice. — V poročilo o občnem zboru tukajšnjega »Kmečkega operskega in pevskega društva« se je urinila pomota. Predsednik društva je Albert Arčon in ne Anton, kar je s tem popravljen.

Trgovsko-obrtne in gospodarske vesti.

Trgovsko obrtno društvo v Gorici zaključilo dne 15. t. m. svoje zimске tečaje. V soboto dne 16. t. m. pa ima pri Jelenu svoj družabni sestanek; na ta zaključni sestanek, na katerem se zberejo obiskovalci kurzov, so vabljene tudi drugi člani trgovsko-obrtnega društva in i. železi mnogobrojne udeležbe.

Goriška kolesarska zveza.

Kolesarsko društvo »Danica« v Gorici sklicuje III. redni občni zbor za v nedeljo 17. t. m. ob 2'30 popoldne v Stolni ulici št. 2. Dnevni red po pravilih.

Politični pregled.

Demisija vojnega ministra. »Vossische Zeitung« poroča iz Budimpešte, da je imela sobotna avdijenca vojnega ministra pri cesarju dalekosežen pomen. Vojni minister je bil cesarju naprosil za dovoljenje izvesti iz brambne reforme dveletno službo in pridržati triletno službo. Nadalje je prosil cesarja, da svoječasne sklepe ministrskih svetov, da naj stroški armade v 5 letih ne presegajo 300 milijonov kron, reasumira, tako da bi bilo mogoče izdati za vojaštvo v 5 letih še več.

Vladar je te zahteve gladko odklonil, makar je zaprosil vojni minister Auffenberg za demisijo. Cesar se v tem vprašanju še ni odločil.

Razkol med češkimi klerikalci. Razkol med češkimi krščanskimi socialci, ki ga je bilo opaziti že več mesecev, je privedel do novega razpora. V dvorani svetovlavske posojilnice v Pragi se je vršil shod zaupnih mož krščansko-socialne stranke. Zborovalci so zabranili pristop pripadnikom konservativne stranke

in članom starega izvršnega komiteja. Posvetovanj so se udeležili številni odposlanci iz provincije ter se je po daljši debati sklenilo ustanoviti novo češko krščansko socialno stranko, ki naj se popolnoma otrese vpliva plemstva in duhovništva ter naj se opira samo na maso. Vsled tega najnovejšega razkola so češki klerikalci razdeljeni na 5 frakcij.

Razne vesti.

Generalni štrajk srednješkolskih dijakov v vseh hrvatskih deželah. — Na Sušaku so provocirali dijaški štrajk vladni organi. V nedeljo 3. t. m. so bile demonstracije; ker niso bile dovoljene javne skupščine. Pri teh demonstracijah je bilo tudi nekaj dijakov. Zandarji so razgnali demonstrante in ti so pobegli na Trsat. Od tam so se v noči mirno vračali domov, zandarji pa so nekatere vlovili in aretirali po nalogu okrajnega predstojnika barona Zmajčiča, ki je baje naročil, da se aretirajo najbolj dijak. Aretirane je naznanil gimnazijskemu ravnateljstvu in obenem javil v Zagreb vladi, da so dijaki uprizorili izgrede. Vlada je poslala nadzornika k preiskavi. Dijaki so se bali, da bodo izključeni oni, ki so bili aretirani. Ker aretirani niso nič več zakrivali kakor drugi dijaki, ki so bili na ulici, so vsi izjavili, da so vsi enako krivi in zahtevali enako kaznen za vse. Ker jim nadzornik tega ni obljubil, so stopili v štrajk. Včeraj zvečer so zborovali delegati srednješolcev v Zagrebu ter proglasili štrajk srednješolcev v Hrvatski, Slavoniji, Dalmaciji, Istri, Bosni in Hercegovini. Danes je nastopil generalni štrajk.

Dan delegatov. — Zveza organizacij zasebnih nastavljenecv bo imela v nedeljo 24. t. m. ob 9^{1/2} dopoldne na Dunaju III., Landstrasse, Hauptstrasse št. 97 (Dreherjeva dvorana) svoje prvo zborovanje delegatov.

Štrajk premogarjev na Angleškem. — Splošno razpoloženje med stavkajočimi rudarji in lastniki rudnikov je še vedno napeto. Glede vladne posredovalne akcije vlada skrajni pesimizem.

Izvemši stavkajoče rudarje znaša število brezposelnih delavcev nad 600.000. Več tisoč delavcev so odpustili včeraj tovarnari iz dela, ker preti splošna gospodarska kriza. V Glasgöwu je doslej zaradi stavke 60.000 delavcev brezposelnih. V mestu Newcastle 2000. V Swansea so tovarnari kositarja, že to soboto odpustili nad 30.000 delavcev. Tekstilna industrija je najbolj prizadeta. Tu delo popolnoma počiva.

Listi prinašajo jako mračne slike o gospodarskem položaju, ki ga je že zdaj povzročila ogromna stavka. Zaprte tovarne, nerazsvetljene ceste, prazne ladje, prazni vagoni, skrivnostna tišina: vse to daje deželni temoben vtisk. Oblasti dele življa med potrebne ljudi. Po mnogih mestih so razsvetljene samo še glavne ulice. Železnice so izključile okoli 3000 vlakov iz prometa. Cene živlom, zlasti za kruh in ribe, so naglo in silno poskočile.

VMoravski Ostravi je bil 10. t. m. ogromen rudarski shod, ki je pozval rudniška podjetja, naj ne pošiljajo premoga na Angleško, drugače bo izvajalo delavstvo konsekvence. Rudarji so z vsemi simpatijami na strani svojih angleških tovaršev. Obenem poziva delavstvo ostravskega rudniškega okrožja, da se takoj skliče razsodišče, ki bi ugodilo delavskim zahtevam po ureditvi plač in delovnih razmer.

Južni tečaj odkrit. — Norvežan Amundsen je pred par dnevi brzoglavno obvestil svojo domovino, da je odkril južni tečaj. Ekspedicija Amundsenova je trajala od septembra 1910. dalje. Amundsen je hotel najprvo odkriti južni tečaj, potem pa odpotovati na sever. Po vrnitvi Cooka in Pearysa je ugasnilo splošno zanimanje za poizvedovanje po severu; sploh so sodili, da ne bo uspehov iz takih ekspedicij. Amundsen je imel obljubljeno od ameriške strani veliko podoro, ali bila mu je odklonjena in istotako mu ni hotel dati norveški parlament naprošene podpore. Amundzen pa je vendar odpul z ekspedi-

cijsko ladjo »Fram« in njegov trud je kronan z uspehom po velikanskih težavah. Amundsen poroča, da je dne 16. decembra 1911. prišel do južnega tečaja tako blizu, kakor je bilo mogoče po računih z instrumenti, sekstanti in umetnim horizontom. Velikansko deželo je imenoval Amundsen »Haakona VII. dežela«. Vrnila se je ekspedicija od tam 17. decembra.

Izseljevanje. — S parniki Austro-Amerikane je odšlo iz Trsta meseca februarja letos v Severno Ameriko 1229 izseljencev, v Južno Ameriko pa 334; skupaj 1563 nasproti 542, oziroma 896, skupaj 1438 v februarju lanskega leta. Torej letos nad 100 več! Od 1. jan. do konca februarja letos se je odpeljalo iz Trsta izseljencev v Severno Ameriko 1671, v Južno 902, skupaj 2573 nasproti 943, oziroma 1611, skupaj 2554 v istem času lanskega leta. Torej skoro jednako letos in lani.

Enodnevni štrajk v Parizu. — V Parizu je bil včeraj štrajk, ki je trajal 24 ur; vršil se je zato, da se obrne pozornost parlamenta na zahteve delavcev. Potekel je štrajk brez incidentov.

Obesili so danes v Miskolcu na Ogrskem Edvarda Regula, ki je umoril tri osebe v svrhu ropu.

Marčne žrtve leta 1848. — Kakor vsako leto, tako so tudi letos na Dunaju priredili socialni demokrati sprevod na grobove žrtv, ki so padle dne 13. t. m. 1848 na Dunaju v marčni revoluciji. Socialnodemokratski sprevod je defilirao mimo grobov. Policija ni imela povoda za svojo intervencijo. Ob grobeh je bilo petje in govori.

Ukradeno kolo je prodajal po Trstu neki Alojz Semulič, 26 let star, rodem iz Brestovice. Prišel je s kolesom tudi v gostilno v ul. Geppa št. 7, a tu so ga ustavili. Stražnik ga je odpeljal na policijo, kjer so konstatirali, da je kolo vredno 220 K.

Družina 15 oseb ubita. — Iz Varšave poročajo, da je bila v Loresti na bestialen način ubita družina, sestoječa iz 15 oseb. Poslali so v Odeso po policijskega psa, ki je kmalu našel sled za zločinci. Policija je prišla človeka, ki je priznal, da se je zgodilo to iz maščevanja.

Iz prodajalne zlatarja Wirtha v Budimpešti so ukradli neznani tatovi briljantov v vrednosti 80.000 K.

Prerokovanje prihodnosti. — So slučaji, v katerih je bila povedano čisto natanko, kaj se zgodi čez toliko in toliko let.

Zdravnik v Nancyu dr. Liebault pri-poveduje ta-le slučaj: Nekega dne je prišel k njemu mlad klient de Ch., ki je bil jako razburjen. Vprašal ga je, odkod ta razburjenost. Povedal je, da pred 6 leti mu je neka vedeževalka napovedala, da izgubi očeta čez leto dni, dva otroka bo imel, ali ko doseže 26. leto, umrje. Bil je ravno na tem, da doseže osodepolno 26. leto. Prejšnji dve napovedi sta se izpolnili, kakor je bila napovedala vedeževalka, sedaj je čakal, da se izpolni tretja napoved. Liebaultu ga je potolažil, poslal k nekemu sonambulu, ki mu je prorokoval še 20 let življenja. Oni mladi človek je bil od-slej miren in doživel je 26. rojstni dan. Ali mesec dni kasneje je dobil dr. Liebault osmrtnico, da je oni de Ch. nagloma umrl. Kakor je bila vedeževalka napovedala, tako se je zgodilo.

Dalje na 4. strani.

Starinske ure, oprave, porcelan, godala in orožje se proda radi odpotovanja. Natančneje se izve v Št. Petru pri Gorici št. 107. v vili vis-a-vis dež. umobolnice.

Vzemite, ako imate nahod, hripavost, zasliženje ali težko sapo, Fellerjev fluid z značko »Elsa-Fluid«. Sami smo se prepričali pri bolečinah v prsih, v vratu itd. o njegovem lekačnem, kašelj uhlajajočem, ožvljavajočem učinku. Dvanajsterica za poskušnjo 5 kron, dve dvanajsterici K 8'0 franko. Izdelovatelj samo lekarnar E. V. Feller v Stubici, Elsa-trg št. 264 (Hrvaško).

Dijaštvo, telovadba in sokolstvo.

Predavanje br. dr. E. Chalupnega na sestanku komisije za telesno vzgojo, ustanovljene pri Svazu češkoslovanskega dijaštva dne 17. sušca 1908.

(Dalje.)

Vse to samo bi vodilo gotovo k tesnejšemu in pristranejšemu razmerju med češkimi dijakmi in Sokoli. Kakor je to bilo v resnici za prejšnjih dob, akoravno se seveda nikdar ni tikalo vsega dijaštva. Vendar s spremembo v nazorih in iz medsebojnega vedenja med dijaštvom in Sokolstvom v zadnjih petnajstih letih je nastalo gotovo odtujenje, ki je nedvomno škodilo obema strankama.

Kakor dijaštvo, tako je dospelo Sokolstvo tekom časa s samostojnim in ločenim razvojem na neugodna stališča, kojih pojavi so delali na zunaj dojem sporov še mnogo večji, kot so bili v resnici. In padale so z obeh strani neprevidevne besede, ki so puščale večje sledove kot misli same, za katere se je bojevalo. Eni so napadali nenarodnost in nerodoljubje mladine, drugi so se posmihavali veteranstvu Sokolstva.

Ne mislim podcenjevati dobrega namena na obeh straneh, ki je bil v neprozornosti polemike in neizbirčnosti v očitkih zakrit in izražen tako nesrečno, da sta se dijaštvo in Sokolstvo med seboj po nepotrebnem sprla. Temu je že od nekdaj tako, da se prerojenja ne vrše brez kriz in prask. Toda danes bodimo veseli, da je velik del tega vzajemnega srda že minil; in da zgine tudi njega ostanek, ki obstaja še danes, mora biti ena prvih skrbi obeh strank, ker tukaj ni drugega, kakor na eni strani nespornost, ki se pri skrbnem proučevanju naše narodne sedanosti in minulosti razjasni in odstrani samo ob sebi, na drugi resnične napake dijaštva in Sokolstva, ki jim škodijo in se jih najlaže popravi s skupnim bratskim delom.

Nočem preiskovati vsakdanjih splošnih napak in se ogibati kočljivih zadev ter se dotaknem teh točk.

Prvo ono nespornost. Gesla, pod katerimi se je širil med dijaštvom t. zv. realizem Masarykov in Macharjev, so izgledala čisto neizmerno različna od sokolske prakse in teorije, in iz tega je izvirala sporna napetost obeh skupin. Danes, upam, se jasni. Skušal sem (l. 1901 v Studentských Směrech in l. 1907 v Přehledu) pokazati z avtentičnimi dokazi, da že v izrekih Sokolov M. Tyrša in Ed. Gregra nahajamo misli, ki se po lefih v drugi obliki ponavljajo pri Masaryku in Macharju. Oboji so vzrasli iz podobnih narodnih razmer in le nezadostna obzirnost, greh vseh na slepo se bojujočih, je bila vzrok, da se je na obeh straneh iskalo globokih razporov tam, kjer jih ni bilo. Ločili so se v glavnem le v besedni obliki, in kakor se je zgodilo v zgodovini tolikokrat, se je bil tudi tokrat boj več za simbole ideje, kot za idejo samo. Danes, ko so bili realisti sprejeti takorekoč mišlostno od oficijelne češke javnosti in ko kaže vsak njihov praktični korak, da so med njimi in ostalimi strankami malenkostne razlike, in ko je v nekdanjem glavnem realističnem naraščanju, v dijaštvu, zavladala neka tišina in se je spor zadostno pomiril, bi bilo prepozno vračati se k razprtijam, ki so imele svoj vzrok prej v sugestiji kot v resničnih razmerah.

Težavnejše pa so razmere, ko se gre za spore med Sokolstvom in dijaštvom, ki zabranjujejo vzajemno sporazumljenje. So to spori organski in ne morejo biti odstranjeni čez noč. Poskušati hočem jih preiskati.

Tyrš sam že na zatonu svojega življenja, torej krog l. 1880, je bil prisiljen, pritoževati se nad vidnim notranjim upad-

kom Sokolstva. Po njegovi smrti je ta upadek napredoval in v Sokolstvu je nastal videvni spor.

Ta notranji spor se tiče razmerja tehničnega dela telovadbe z ostalimi delovanjem, katero razmerje je očitno zelo kočljivo. In kakor se dobi Sokole, ki se jim gre le za telovadbo, tako so bili na drugi strani, katerim se gre le za reprezentanco društva. Večina članstva omahuje med obema skrajnostima tako, da se mlajši običajno nagibljejo k telovadbi, starejši k reprezentanci in v celi vrsti družtev se izraža ta spor v napetem razmerju med upravnim odborom in vaditeljskim zborom oz. med podpornimi in izvršujočimi člani. Tretja naloga Sokolstva, izobraževalno delo, je stisnjena v teh sporih dveh činiteljev kakor med dvema mlinskima kamnoma: pristaši gole telovadbe se zanje ne brigajo, zastopniki reprezentance ga potvarjajo z reprezentativnem govorniškim nastopanjem in podobno.

Med dijaštvom, namreč med njegovi najboljšim delom, so se razvila v tej dobi gesla izobražbe in samoizobražbe do enostranskih in začasno preveč ideologičnih razmer. In tukaj sta oba tabora, nekaj si tako bližnja, zavila na nasprotno tečaje. In ta spor med nezadostnim sokolskim upoštevanjem izobraževalnega dela in na njegove načelne posledice, in med nepravilnim večina in doktrinarnim naziranjem naprednega dijaštva glede prosvetnega dela, traja še danes. Kar najštevilnejši vstop dijaštva v sokolske vrste bi v tem smeru koristil obema strankama.

(Dalje.)

Mali oglasi.

Najmanjša pristojbina stane 60 vin. Ako je oglas obsejnejši se računa za vsako besedo 3 vin. Najpripravnije inseriranje za trgovce in obrtnike. Koliko je manjših trgovcev in obrtnikov v Gorici katerih na delih dan celo v mestu nihče ne pozna, bo nikjer ne inserirajo. Škoda ni majhna.

JAKOŠ ŠULIGOJ, urar

v Gorici, Gosposka ulica št. 25
priporoča svojo bogato zalogo raznovrstnih preciznih ur ter razne srebrne in zlate predmete kakor: verižice, obeske, prstane, uhane itd. Za vsako popravilo se jamči.

Izjava.*)

Podpisana izjavljam, da sem kupila in po pogodbi tudi pošteno plačala brivnico g. Slavka Antolčiča ter prevzela dolg LE od sledečih tvrdk in sicer: Seculin, Černigaj, Pinter & Lenard in Budau ter iste deloma že plačala.

Za druge njegove dolge, katere je pred menoj utajil, se ne oziram ter nisem plačnica. Toliko v vrednost in ravnanje onim, koje slepi, da bodem jaz plačala vse njegove dolge.

Gorica, 11. marca 1912.

Al. Novak l. r.

*) Za vsebino pod tem naslovom je odgovorno uredništvo le toliko, kolikor zahteva tiskovni zakon.

ZAHVALA.

Vsem, ki so nam stali ob strani bodisi z dejanjem, bodisi s svetom med boleznijo, ob smrti in pogrebu naše preljube hčerke in sestre

GUSTE

izrekamo žalostnega in potrtega srca najiskrenejšo zahvalo.

Najpriskrenejše se pa zahvaljujemo vsem sorodnikom, znancom in prijateljem, ki so nas tolažili ob priliki krutega vdarca, posebno pa domačinom — Vrtojbencom, ki so v tako lepem številu izkazali zadnje spoštovanje blagi pokojnici na poslednji poti.

Bog povrni!
V DOLENJI VRTOJBI 9. marca 1912.
Družina Saunig.

„Tribuna“ „Splinda“

najlažja **dvokolesa** ameriškega tipa so došla v

:: velikanskem ::

številu v Gorico, Stolne ul. št. 2-4.

„Goriška ljudska posojilnica“

vpisana zadruga z omejenim jamstvom.

(V lastni hiši, Gosposka ulica št. 7, I. nadst.) — Telefon št. 79.
Račun poštne hranilnice št. 937.315.

Na obnem zboru dne 23. aprila 1911. se je določilo:

Hranilne vloge se obrestujejo po 4½%. Stalne večje vloge z enoletno odpovedjo po dogovoru. Rentni davek plačuje posojilnica sama.

Hranilne vloge se sprejemajo od vsakogar.

Brezplačni hišni hranilniki.

Posojila se dajejo zadrugnikom na vknjižbe po 5½%, na varščino ali zastave in na menjice po 6%.

Glavni doloži se obrestujejo koncem leta 1909. s 6%.

Stanje 31. dec. 1910: Zadrugnikov 1886 z deleži v znesku 73.642 kron. — Hranilne vloge: 1.423.351.26. Posojila: 1.488.919.—. — Rezervni zaklad: 36.847.44. — Vrednost hiš: 372.096.66.

Peresa z rezervoarjem črnila

od najpreprostejših do 30 kron. — Za običajno rabo priporočamo: „Union“ a K 2-60. — „Student“ a K 3-20 (priporočamo dijakom). — „Ideal“ a K 4.— — „Ideal“ prima K 5-20. — „Red Indian“ a 11 K in 14. — Finejša peresa za dame in gospode, z ročniki iz srebra, močno pozlačeni in dr. od 17—30 K. — Vsa peresa, tudi pri onih za K 2-60, so že iz 14-karatovega zlata.

Priporoča:

knjigarna A. Gabršček, Trgovski dom.

Delausko konsumno društvo v Podgori

Podpisano vabi vse ude

k rednemu občnemu zboru,

kateri se vrši

dne 17. marca t. l. ob 3. uri pop. v prostorih gosp. Evgenija Bizaj, s sledečim dnevnim redom:

1. Poročilo letnih računov in bilance.
2. Sprememba paragrafov 1. in 56. društvenih pravil.
3. Slučajni predlogi.
4. Volitev novega nadzorstva.

Ravnateljstvo.

Okrajna posojilnica v Kobaridu

vabi na

redni občni zbor,

ki se bo vrši

dne 21. marca t. l. ob 2. popoldne

v posojilničnih prostorih.

DNEVNI RED:

1. Potrjenje letnega računa
2. Izvolitev načelstva.
3. Izvolitev nadzorstva.
4. Privoljenje nagrad in podpor.
5. Čitanje revizijskega zapisnika.
6. Slučajnosti.

Ako bi ne bilo zadostno število zadrušnikov, se vrši pol. ure pozneje drugi občni zbor z enakim dnevnim redom.

Načelstvo.

V najem se odda reklamne izložbe

v najbolj prometni ulici.

Več pov. tvrdka O. ZAJEC,

Gorica, Gosposka ulica.

Udlikovana pekarija in sladničarna

Karol Draščik

v Gorici na Koru v (lastni hiši)

zvršuje naročila vsakovrstnega tudi najfinjšega peciva, torte, kolače za birmance in poroke, odlikovane velikonočne pince itd.

Prodaja različna fina vina in likerje na drobno ali v originalnih butelkah. Priporoča se slavnemu občinstvu za mnogobrojna naročila ter obljublja solidno posrežbo po jako zmernih cenah.

Če hočeš kaj zanimivega čitati, tedaj pojdi po 2. snopič Doylovih detektivskih povesti

SHERLOCK HOLMESA

ter se naroči na nadaljnje

Kje?

Pri tvrdki Kleinmayr & Bamberg v Ljubljani ali pa v vseh drugih knjigarnah